

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Agenda Dioecesis Paderbornensis Rituali Romano
accommodata**

Hermann Werner <Paderborn, Bischof>

Nevhsii, 1687

De extrema unctione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36005

De extrema unctione.

Postea petit preces pro infirmo, annuntiat indulgentias comitantibus Sacramentum, & populum dimittit.

De Extrema Unctione.

Extrême Unctionis Sacramentum à Christo Domino institutum, tanquam cœlestis medicina, non animæ solum, sed etiam corpori salutari, omni studio ac diligentia periculosè ægrotantibus adhibendum est; & eo quidem tempore, si fieri possit, cum illis adhuc integra mens & ratio viget: ut ad ubiorem Sacramenti gratiam percipiendam, ipsi etiam suam fidem, ac piatam animi voluntatem conferre possint, dum Sacro Oleo liniuntur.

In quo illud imprimis ex generali Ecclesiæ consuetudine observandum est, ut si tempus & infirmi conditio permittat, ante extreamam unctionem Pœnitentia & Eucharistia Sacraenta infirmis præbeantur.

Habeat igitur Parochus, loco nitido, & decenter ornato, distincto à tabernaculo, in vase argenteo, seu stanneo, diligenter custoditum S. Oleum infirmorum, quod singulis annis feria V. in cœna Domini ab Episcopo benedictum, veteri combusto, renovandum est. Id tamen, si forte infra annum ita deficiat, ut sufficere non posse videatur, neq; aliud benedictum haberri queat, modico Oleo Olivarum, non benedicto, in minori tamen quantitate super infuso, reparari potest, & in bombacio vel re simili sine periculo effusionis conservari.

Debet autem hoc Sacramentum infirmis præberi, qui cum ad usum rationis pervenerint, tam graviter laborant, ut mortis periculum imminere videatur, & ijs, qui præ senio deficiunt, & in diem videntur morituri, etiam sine alia infirmitate.

Etiam infirmis, qui dum sana mente & integris sensibus essent, illud petierunt, seu verisimiliter petiissent, seu dederint signa contritionis, etiamsi deinde loquela amiserint, vel amentes effecti sint, vel delirent, aut non sentiant, dum autem periculum irreverentia timetur Sacramento, non inungatur, donec periculum cesseret.

Impœnitentibus vero, excommunicatis, non baptizatis, prælium, navigationem, aut alia pericula subituris, reis ultimo supplicio afficiendis, pueris rationis usum non habentibus, & qui in manifesto peccato mortali moriuntur, penitus deveniuntur.

Si quis in extremis laborat, & periculum sit, ne moriatur ante finitam unctionem, citò inungatur sub formâ consuetâ. Per istam sanctam unctionem &c. ut infra, & si postea supervivat, dicantur orationes prætermissa. Si vero inter inungendum decedat, Sacerdos ultra non procedat, sed omnia alia omittens, pro defuncto orabit, & ejus animam Deo commendabit.

Non debet Sacramentum reiterari in eadem infirmitate, nisi diuturna sit, & cum infirmus convaluerit, iterum in periculum mortis incidat.

Oculi, Aures, Nares, Os, Manus & Pedes veluti Sensuum instrumenta inungenda sunt, Remnum inunctio propter honestatem omittitur, manus vero Sacerdotum exterius, laicorum interius inunguntur.

Dum corporis membra, quæ paria sunt, Sacerdos ungit, caveat, ne altero ipsorum inungendo Sacramenti formam prius absolvat, quam ambo hujusmodi paria membra perunixerit. Membri autem mutilati pars propinquior sub eadem verborum forma inungatur.

Forma hujus Sacramenti, est solemnis illa precatio, qua Sacerdos utitur. Per istam sanctam unctionem &c.

ORDO MINISTRANDI SACRAMENTUM**Extrema Unctionis.**

Parata sit apud infirmum mensa, mappâ candidâ cooperta, item sex globuli ex stappa, vel gossypio in vase congruo, aqua, medulla panis, vel parum salis ad detergendos digitos, lumen, & Imago Crucifixi, nisi illam ex Ecclesia deferre debeat.

Deinde præcedente custode, qui librum rituale, aquam benedictam, cum aspersorio, crucemq; deferat, ipse Parochus decenter accipit vas Sacri Olei, sacculo serico violacci coloris inclusum, si longius procedendum, vel equitandum sit, ad collum appendit, alias honeste in manibus defert, & sine sonitu Campanulæ ad infirmum procedit, ad quem cum pervenerit dicit.

V. Pax huic domui.

R. Et omnibus habentibus in ea.

Deinde